

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Εκπαιδευτική πολιτική για άτομα με οπτική αναπηρία

Η Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών (Ε.Ο.ΤΥ.) και ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών έχουν καταθέσει υπόμνημα το οποίο αναπτύσσει εκτενώς τα κυριότερα προβλήματα των ατόμων με οπτική αναπηρία και προτείνει λύσεις, μεταξύ των οποίων έχουν πολύ μεγάλη σημασία οι προτάσεις για την εκπαιδευτική πολιτική. Κύριος άξονας των προτάσεων είναι ότι η παιδεία οφείλει να είναι κατά το μέγιστο δυνατό συμπεριληπτική αντί για αποκλειστική και «ειδική», οπότε χρειάζονται αλλαγές στους οδηγούς σπουδών των Τμημάτων Νηπιαγωγών και των Παιδαγωγικών Τμημάτων, ώστε οι παιδαγωγοί να μπορούν και να αναγνωρίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες και να είναι ενήμεροι για τη σωστή παιδαγωγική στάση. Σημαντική είναι επίσης η ένταξη στα τμήματα ψυχολογίας των Α.Ε.Ι. της Ελλάδας υποχρεωτικών μαθημάτων για την ψυχολογία των ατόμων με αναπηρία και δημιουργία σχετικού μεταπτυχιακού τμήματος με σκοπό την περαιτέρω εξειδίκευση. Ταυτοχρόνως, για όσο δεν έχει διαμορφωθεί πλήρως η εκπαιδευτική πολιτική που θα οδηγήσει στις απαραίτητες δεξιότητες των παιδαγωγών, είναι αναγκαία η παράλληλη στήριξη για το σύνολο του εκπαιδευτικού ωραρίου από εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή πτυχιούχο παιδαγωγικής με μεταπτυχιακό στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Ορισμένες από τις προτεινόμενες λύσεις της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών έχουν επείγοντα χαρακτήρα. Μεταξύ αυτών, είναι αναγκαία η έγκαιρη χορήγηση στους μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στους σπουδαστές και φοιτητές τυφλούς ή με προβλήματα όρασης, του απαραίτητου εξοπλισμού για την υποβοήθηση τους στις σπουδές, στον οποίο θα συμπεριλαμβάνεται υποχρεωτικά από την πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου τουλάχιστον γραφομηχανή Braille και laptop με το αντίστοιχο λογισμικό. Η εκμάθηση της γραφής Braille οφείλει να είναι υποχρεωτική για όλους τους μαθητές με τύφλωση, καθώς και για όσους έχουν πρόβλημα όρασης, το οποίο ιατρικώς οδηγεί εν δυνάμει σε τύφλωση. Για όσο διάστημα υπάρχουν ακόμη ειδικά σχολεία, οι ήδη υπηρετούντες εκπαιδευτικοί σε σχολεία τυφλών πρέπει να αποκτήσουν τη

σχετική πιστοποίηση εντός έτους. Επίσης, για όσο διάστημα υφίστανται ειδικά σχολεία, προκειμένου να καταλάβει κάποιος τη θέση Διευθυντή σε σχολείο τυφλών, χρειάζεται να είναι απαραίτητη προϋπόθεση η καλή γνώση εκ μέρους του του συστήματος γραφής και ανάγνωσης τυφλών Braille, ενώ και η υποστήριξη των μαθητών με τύφλωση ή με χαμηλή όραση από μέλος Ε.Ε.Π. του κλάδου ΠΕ31 (Εκπαιδευτή Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης) χρειάζεται να είναι υποχρεωτική. Το Υπουργείο Παιδείας πρέπει να εξασφαλίζει την αγορά και συντήρηση οχημάτων και τη μισθοδοσία οδηγών και συνοδών για τη μεταφορά μαθητών με οπτική αναπτηρία στα σχολεία, τόσο στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Ε.) όσο και σε αυτά της Γενικής Εκπαίδευσης. Η διάρκεια του χρόνου εξέτασης στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στις εισαγωγικές εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όσο αυτές υφίστανται, καθώς και εντός των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., χρειάζεται να προσαυξάνεται κατά 50% για τους τυφλούς μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές. Επίσης, τον τρόπο εξέτασης σε γραφή Braille ή με τη χρήση Η/Υ ή προφορικά, θα πρέπει να τον επιλέγει ο τυφλός μαθητής, σπουδαστής ή φοιτητής.

Είναι ακόμη απαραίτητο να ανοιχτούν νέες ειδικότητες για την επαγγελματική αποκατάσταση των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης, οι οποίες θα υπαχθούν με τη σειρά τους σε προστατευτικές διατάξεις νόμου που θα εντικαταστήσει τον Ν.2643/1998 και θα αφορά αποκλειστικά την επαγγελματική αποκατάσταση ατόμων με αναπτηρία, όπως απομαγνητοφωνητές πρακτικών αστικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, περιφερειακών και δημοτικών συμβουλίων κ.α., ψηλαφίστριες μαστού κ.λπ. Αναγκαία είναι, εξάλλου, η πρόβλεψη για φυσική και ψηφιακή προσβασιμότητα των τυφλών και με χαμηλή όραση φοιτητών και σπουδαστών στους χώρους διδασκαλίας, στις βιβλιοθήκες και στις ιστοσελίδες των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. Πολύ καίρια είναι η συμπλήρωση από τα άτομα με αναπτηρία που εισάγονται με ποσοστό 5% στα Τ.Ε.Ι. και Α.Ε.Ι. του αναγκαίου μηχανογραφικού την ίδια ακριβώς χρονική περίοδο με τους λοιπούς υπεψήφιους, σε φόρμα απόλυτα προσβάσιμη για άτομα με προβλήματα όρασης, ώστε να μη χάνεται άδικα το πρώτο εξάμηνο των σπουδών και σε καμία περίπτωση να μην επαναληφθεί το φαινόμενο αποκλεισμού υποψηφίων με αναπτηρία από την εισαγωγή σε Τ.Ε.Ι. και Α.Ε.Ι. της Ελλάδας.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω:

Ερωτάται η κα Υπουργός:

Τι προτίθεται να κάνει για να ικανοποιηθούν αυτές οι άμεσες και επείγουσες ανάγκες των ατόμων με οπτική αναπτηρία στην εκπαίδευση; Τι προτίθεται να κάνει για να προωθηθεί η εκπαιδευτική πολιτική της συμπεριληψης των ατόμων με οπτική αναπτηρία;

Η ερωτώσα βουλευτής

Μαρία Απατζίδη